

Bydgoszcz, 10 grudnia 2021 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.III.9421.3.10.2021.MG/TŁ

Pani

Dyrektor

**Domu Pomocy Społecznej
w Golubiu-Dobrzyniu**

Wojewoda Kujawsko-Pomorski stosownie do art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) - zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej” bądź „ustawą” oraz §17 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U.2020 r. poz. 2285) - zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie nadzoru i kontroli”, przekazuje niniejsze zalecenia pokontrolne.

W dniach 8 i 9 czerwca oraz 1 i 2 lipca 2021 r., inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej, działający na podstawie upoważnienia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego przeprowadzili kontrolę problemową w Domu Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu - zwanym dalej domem, jednostką lub DPS.

Zakres ww. kontroli obejmował zbadanie wszystkich sfer organizacji i funkcjonowania placówki, które związane są z realizacją zadań ustawowych zgodnie z zapisem cyt. wyżej ustawy oraz rozporządzenia w tym między innymi, organizację jednostki, strukturę zatrudnienia i kwalifikację kadry, realizację usług opiekuńczych oraz poszanowanie praw mieszkańców.

Celem kontroli było ustalenie stanu faktycznego w obszarze objętym tematyką kontroli, w tym ustalenie ewentualnych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2020 r. do dnia kontroli. Szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole z kontroli.

Przedmiotowy protokół w dniu 2 listopada 2021 r. został podpisany przez dyrektora jednostki podlegającej kontroli, a do zapisów w nim zawartych nie wniesiono zastrzeżeń.

Dom Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu jest budżetową jednostką organizacyjną Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego. Siedzibą domu jest miasto Golub-Dobrzyń ul. PTTK 6. W Rejestrze Domów Pomocy Społecznej prowadzonym przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego dom figuruje pod pozycją 9, na podstawie zezwolenia na prowadzenie domu pomocy społecznej z dnia 30 grudnia 2010 r., znak: WPS.III.SSz.90130/16/2010.

Zezwolenie wydane zostało na czas nieokreślony. Jednostka dysponuje 12 miejscami przeznaczonymi dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

Zespół inspektorów dokonał oględzin terenu wokół budynku oraz wszystkich pomieszczeń domu tj. pokoi mieszkalnych, pomieszczeń sanitarnych i pomieszczeń ogólnodostępnych dla mieszkańców.

Dom mieści się w dwukondygnacyjnym budynku, a teren wokół niego jest ogrodzony i zagospodarowany. Wejście główne do budynku jest pozbawione barier architektonicznych. Budynek znajduje się w należyтым stanie technicznym, zapewniającym dalsze, bezpieczne jego użytkowanie. Podstawę prawną funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu stanowią: Statutu Domu Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu przyjęty Uchwałą nr IX/55/215 Rady Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego z dnia 26 marca 2015 r., oraz Regulamin Organizacyjny Domu Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu przyjęty Uchwałą Zarządu Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego nr 126/304/18 z dnia 24 maja 2018 r.

Dom spełnia wymagane standardy, określone w § 6 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, w zakresie zapewnienia odpowiedniej liczby łazienek i toalet. Liczba łazienek powinna zapewniać możliwość korzystania z nich przez nie więcej niż pięć osób, a w przypadku toalet przez nie więcej niż cztery osoby.

Analiza dokumentu pod nazwą „Projekt dostosowawczy funkcjonującego Domu Pomocy Społecznej” sporządzony przez mgr inż. arch. ██████████ wykazała iż: Pokój nr 2.08 posiada powierzchnię 17,15 m², w pokoju zamieszkuje trzech mieszkańców. Powierzchnie pokoju nr 2.08 uznano za zgodną z zapisem ww. ustawy jednakże po zastosowaniu art. 68 ust. 4 pkt. 3 lit. d ustawy o pomocy społecznej, który wskazuje, iż pokój mieszkalny uznaje się za spełniający wymaganą normę, jeśli odstępstwo od wymaganej powierzchni nie jest większe niż 5%.

Pokój nr 3.06 posiada powierzchnię 8,41 m² i zamieszkuje w nim jeden mieszkaniec domu. Powyższe nie jest zgodne z zapisem § 6 ust. 1 pkt 3 lit. a, który wskazuje, iż pokój mieszkalny jednoosobowy ma powierzchnię nie mniejszą niż 9 m².

Natomiast pokój nr 3.09 posiada powierzchnię 16,98 m² i zamieszkuje w nim trzech mieszkańców. Powyższe nie jest zgodne z zapisem § 6 ust. 1 pkt 3 lit. b, który wskazuje, iż pokój mieszkalny wieloosobowy ma powierzchnię nie mniejszą niż 6 m² na osobę.

Zapewnieniem czystości w domu zajmują się pracownicy zatrudnieni na stanowiskach opiekunów. Na podstawie wizytacji domu stwierdzono, iż wszystkie pomieszczenia, z których korzystają mieszkańcy są czyste, sprzątane w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz dziennie, estetyczne i wolne od nieprzyjemnych zapachów.

Zgodnie z zapisem § 11 i § 12 Załącznika nr 1 do Zarządzenia nr 5/2016 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu z dnia 7 marca 2016 r., „Karta praw i obowiązków mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu”, jednostka zapewnia mieszkańcom całodzienne wyżywienie składające się z trzech posiłków. Mieszkaniec ma możliwość wyboru potraw, zgłaszając swoje życzenia do planowanego jadłospisu. Planowane jadłospisy uwzględniają gusta mieszkańców.

Czas wydawania dla każdego posiłku wynosi dwie godziny. Ostatni posiłek wydawany jest nie wcześniej niż o godzinie 18⁰⁰. Osobom wymagającym diety zapewnia się posiłki lekkostrawne i bezglutenowe, zgodnie z zaleceniami lekarza. Diety opracowywane są przez Panią ██████████ zatrudnioną jest na stanowisku Szefowej kuchni, pełniącą

również obowiązki dietetyka. Posiłki przygotowywane są na miejscu w kuchni, w tym celu dom zatrudnia szefa kuchni. Mieszkańcy spożywają posiłki w stołówce lub w pokojach mieszkalnych, a w razie potrzeby są karmieni.

Ustalono, że mieszkańcy dokonują zakupów odzieży i obuwia z własnych środków, w zakupach pomagają pracownicy pierwszego kontaktu lub pracownik socjalny. Osobom, które nie posiadają środków na ten cel, odzież i obuwie oraz możliwości ich zakupu zapewnia dom, ze środków własnych w ilości określonej rozporządzeniem oraz stosowane do potrzeb mieszkańca jak również pory roku.

Realizując zapis § 5 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, mieszkańcom udzielana jest pomoc w podstawowych czynnościach życiowych.

Pomoc w podstawowych czynnościach życiowych oraz pielęgnację wobec mieszkańców świadczą opiekunowie oraz pielęgniarki. Usługi pielęgnacyjne świadczone są według zdiagnozowanych potrzeb i zawarte w dokumencie pod nazwą „Karta czynności pielęgnacyjnych”, według której są realizowane. Dokument zawiera rodzaj czynności, datę z podziałem na rano i noc oraz podpis osoby, która czynność wykonała.

Mieszkańcy mają zapewnioną pomoc w utrzymaniu higieny osobistej, należy to do zadań opiekunów. Podczas rozmowy z mieszkańcami potwierdzono, iż opiekunki udzielają pomocy przy wykonywaniu czynności higienicznych.

Środki czystości i środki higieniczne oraz przybory toaletowe mieszkańcy kupują z własnych środków. Zakupów dokonują samodzielnie lub za pośrednictwem opiekuna prawnego lub PPK. Osobom, które nie są w stanie same zapewnić sobie kosmetyków do higieny osobistej, środki te zapewnia dom.

Zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej warunkiem efektywnej realizacji usług opiekuńczych i wspomagających jest zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na stu mieszkańców domu. DPS zatrudnia na pełen etat jednego pracownika socjalnego, świadczącego pracę na rzecz mieszkańców domu. Pracownik socjalny dokumentuje swoją pracę w formie notatek sporządzanych dla każdego mieszkańca ze wskazaniem daty oraz informacją o podjętych działaniach.

Dom Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu zawarł na okres od 4 stycznia 2021 r., do 31 grudnia 2021 r. umowy o świadczenie zajęć terapeutycznych oraz ruchowych z mieszkańcami domu. Analizie poddano dokumentację prowadzoną za miesiąc kwiecień br. Zajęcia dla mieszkańców realizowane są zgodnie z dokumentem „Rozkład zajęć terapeutycznych dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu w miesiącu kwietniu 2021 r.”. Uczestnictwo mieszkańców w zajęciach jest dokumentowane w „Dziennik Zajęć Terapeutycznych”. Dziennik zawiera: zakres/tematykę działań, wykaz mieszkańców domu ze wskazaniem obecności, współpracy z terapeutą, rodzaj uczestnictwa (aktywnie, bierne) oraz skracanie/wydłużanie czasu zajęć.

W domu został opracowany roczny plan imprez. Na każdy miesiąc zaplanowano różne rodzaje atrakcji, dostosowanych do pór roku, jak również świąt, jubileuszy oraz wyczek.

Dom posiada biblioteczkę podręczną, której zawartość jest wymieniana raz w miesiącu w ramach współpracy z Miejską i Powiatową Biblioteką w Golubiu-Dobrzyniu. Mieszkańcy chętni do wyjścia do Biblioteki zgłaszają się do pracownika socjalnego.

Każdy mieszkaniec domu ma prawo do własnego poglądu i stosunku do religii, obejmującej również bezwyznaniowość, do praktykowania lub niepraktykowania swojej religii oraz do uczestniczenia w obrzędach religijnych na terenie domu.

W Domu Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu, działa Samorząd Mieszkańców, który reprezentuje wszystkich mieszkańców wobec kierownictwa, współpracuje z kierownictwem domu we wszystkich sprawach dotyczących mieszkańców, jak również rozpatruje wspólnie z kierownictwem sprawy naruszenia przepisów i zasad współżycia społecznego przez mieszkańców. Samorząd Mieszkańców ma prawo występować z wnioskami we wszystkich sprawach oraz do pełnej informacji o podjętych w ich sprawie ustaleniach. Organizacji życia codziennego mieszkańców jest ustalana w porozumieniu z Samorządem Mieszkańców.

Mieszkaniec domu ma prawo do opuszczenia budynku samodzielnie, po uprzednim zgłoszeniu tego zamiaru osobie pełniącej dyżur odnotowanie wyjścia w zeszycie wyjść. Jednostka prowadzi również „zeszyt telefonów do rodzin mieszkańców (rozmowy wychodzące i przychodzące) rok 2020”, w którym zapisywane są kontakty mieszkańców z bliskimi. Dom prowadzi również zeszyt odwiedzin, w którym odnotowane są wizyty bliskich mieszkańców domu.

Ustalono, że dom zapewnia bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych. Postępowanie reguluje Zarządzenie Nr 9/2016 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu z dnia 5 września 2016 r. w sprawie regulaminu bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu. Analiza dokumentacji wykazała, iż jednostka stosuje wskazane w ww. Zarządzeniu zasady.

W domu obowiązuje również dokument pod nazwą „Regulamin organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków w Domu Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu”, będący Załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr 10/2016 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu z dnia 6 września 2016 r. Powyższy dokument wprowadza zasady postępowania w przypadku wpłynięcia skargi lub wniosku. Mieszkańcy mają zapewniony regularny kontakt z Dyrektorem Domu. Dom Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu posiada „Zeszyt skarg i wniosków mieszkańców DPS w Golubiu-Dobrzyniu”. W trakcie trwania czynności kontrolnych wskazany dokument nie zawierał żadnych wpisów. Na tablicy ogłoszeń znajdującej się w jednostce znajduje się również informacja, iż „Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu przyjmuje skargi i wnioski mieszkańców w każdy wtorek od godziny 8⁰⁰-12⁰⁰”.

Dom zapewnia mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych. Wszyscy mieszkańcy zgłoszeni są do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki środowiskowej w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „GOLMED” w Golubiu-Dobrzyniu.

Zawarte w regulaminie domu prawa gwarantują mieszkańcom w szczególności prawo do informacji i korzystania z wszelkich usług świadczonych przez DPS, uzyskania pomocy w zaspokajaniu swoich potrzeb, współdecydowania w sprawach dotyczących własnej osoby, godnego traktowania, uzyskania ochrony prawnej w przypadku gdy stan zdrowia uniemożliwia należytą dbałość o własne interesy, przyjmowania odwiedzin krewnych i znajomych oraz przebywania poza domem i nieobecności w DPS, po uprzednim zawiadomieniu kierownictwa

jednostki. Dom zapewnia mieszkańcom prawo do kontaktów z rodziną i osobami bliskimi głównie poprzez spotkania na terenie domu, kontakt telefoniczny, listowny oraz wyjazdy do rodziny.

Jednostka zawarła w dniu 4 stycznia 2021 r. umowę o świadczenie usług nr 4/2021 z Panią [REDAKTOWANA] polegającą na prowadzeniu zajęć psychologicznych z mieszkańcami domu w wymiarze 2 godzin w każdym tygodniu danego miesiąca. Zajęcia dla mieszkańców realizowane są zgodnie z dokumentem „Plan rehabilitacji społecznej – zajęcia z psychologiem Dom Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu kwiecień 2021”.

Dom Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu zatrudnia jedną osobę na stanowisku pracownika socjalnego, w pełnym wymiarze czasu pracy. Zadania realizowane przez pracownika socjalnego określa szczegółowo zakres czynności na stanowisku pracy. Biorąc pod uwagę statutową liczbę mieszkańców domu, kontrola wykazała, iż dom realizuje zapis § 6 ust. 2 pkt. 1 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, w myśl którego warunkiem efektywnej realizacji usług opiekuńczych jest zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż dwóch pracowników socjalnych na stu mieszkańców domu.

Na podstawie sporządzonego na potrzeby kontroli wykazu pracowników domu będących w zespole terapeutyczno-opiekuńczym stwierdzono, iż w zespole zatrudnionych jest 12 pracowników działu terapeutyczno-opiekuńczego. Wskaźnik zatrudnienia pracowników ZTO w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy wynosi 0,58 na jednego mieszkańca, a tym samym spełnia wymogi określone w §6 ust. 2 pkt 3 lit. e rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Do zadań zespołu należy w szczególności opracowywanie indywidualnych planów wsparcia mieszkańca oraz wspólna z mieszkańcem ich realizacja. Za pracę zespołów odpowiada kierownik działu terapeutyczno-opiekuńczego.

Dyrektorem Domu Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu jest Pani [REDAKTOWANA]. Dyrektor posiada wykształcenie wyższe na kierunku praca socjalna. Studia ukończyła w 2014 r. Ponadto dyrektor domu posiada specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Wymagany staż pracy w pomocy społecznej ustalono na podstawie świadectwa pracy wydanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Golubiu-Dobrzyniu. W związku z powyższym dyrektor domu spełnia wymagania określone w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, przewidziane dla osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej. Zespół kontrolny dokonał również analizy kwalifikacji kadry tworzącej ZTO. Stwierdzono, iż wszystkie osoby posiadają wykształcenie adekwatne do zajmowanego stanowiska pracy.

Świadczenie usług opiekuńczych takich jak: udzielanie wsparcia i pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnacja oraz udzielanie niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych wobec mieszkańców domu, mieści się w zakresie zadań działu terapeutyczno-opiekuńczego. Całodobową opiekę nad mieszkańcami świadczą pielęgniarki i opiekunki. Analiza zakresu czynności na tym stanowisku pracy wykazała, iż dokument uszczegóławia zadania, które opiekunowie świadczą na rzecz mieszkańców. Na podstawie obserwacji oraz rozmów przeprowadzonych z pracownikami i mieszkańcami zespół inspektorów stwierdził, iż wygląd zewnętrzny mieszkańców potwierdza wykonywanie przez opiekunów zadań wskazanych w zakresach czynności. Mieszkańcy mają świadczoną pomoc

w wykonywaniu codziennych czynności, a opiekunowie sprawnie reagują na bieżące potrzeby zgłaszane przez mieszkańców.

Zespół inspektorów dokonał analizy rozkładu pracy pielęgniarek i opiekunek poprzez sprawdzenie grafików za okres: styczeń, luty, marzec, kwiecień i maj 2021 r. W ocenie zespołu kontrolującego dokonanego na podstawie przeanalizowanej dokumentacji ilość opiekunów pełniących dyżur na zmianach zapewnia mieszkańcom usługi opiekuńcze na poziomie standardu.

Działalność kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**¹.

W okresie objętym kontrolą domem kierował dyrektor, którego na podstawie §17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli wskazuje się, jako osobę odpowiedzialną za powstanie uchybień oraz podjęcie działań w celu ich usunięcia.

W związku z zakończeniem postępowania kontrolnego, przekazując powyższe uwagi i wnioski Wojewoda Kujawsko-Pomorski zaleca:

1. Podjąć działania mające na celu dostosowanie pokoi mieszkalnych nr 3.06 i 3.09 do zapisu §6 ust. 1 pkt. 3 lit. a i b rozporządzenia Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej.

Termin wykonania: bez zbędnej zwłoki.

Zgodnie z art. 128 ust. 1 - 7 ustawy o pomocy społecznej:

1. Wojewoda w wyniku przeprowadzonych przez zespół inspektorów czynności, o których mowa w art. 126 cyt. wyżej ustawy, może wydać jednostce organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostce zalecenia pokontrolne.
2. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
3. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
4. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

¹ Wojewoda Kujawsko-Pomorski stosuje 5 stopniową skalę oceny: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna nieprawidłowościami, negatywna (Zarządzenie nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 grudnia 2017 r.). Przez uchybienie – należy rozumieć odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonywania zadań. Przez nieprawidłowość – należy rozumieć działanie lub zaniechanie, które z punktu widzenia kryteriów kontroli jest nielegalne, niegospodarne, niecelowe lub nierzetelne, a w przypadku kontroli wykonywania zadań – nieskuteczne, niewydajne lub nieoszczędne.

5. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2, jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.
6. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej.
7. Organ, o którym mowa w ust. 6, do którego skierowano zawiadomienie o stwierdzonych istotnych uchybieniach, jest obowiązany, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o stwierdzonych uchybieniach, powiadomić wojewodę o podjętych czynnościach.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

W przypadku braku realizacji zaleceń pokontrolnych zostanie wszczęte postępowanie administracyjne, zgodnie z art. 130 ust. 1 i 131 ustawy o pomocy społecznej.

Z up. Wojewody Kujawsko-Pomorskiego
Józef Ramlau
Wicewojewoda

Otrzymują:

1. Adresat
ul. PTK 6, 87-400 Golub- Dobrzyń
2. Pan Franciszek Gutowski
Starosta Golubsko-Dobrzyński
ul. Plac 1000 Lecia 25, 87-400 Golub- Dobrzyń
3. a/a